

TEVÉKENY „GÉZENGÚZOK”!

Vázlat:

I. Bevezető gondolatok.

II. Kultúra átadás.

1. Programunkban a szocializáció és a kultúra összefüggése.

2. Honnan szereznek tapasztalatot gyermekeink?

III. Záró gondolatok.

I. Bevezető gondolatok:

A környezet a „VILÁG”, ami bennünket, embereket körbe vesz, hatalmas és mi mégis úgy- ahogy eligazodunk benne.

A kisgyermek azért ragaszkodik a megszokott személyekhez, tárgyakhoz, mert ő ott és abban érzi magát biztonságban.

A gyermekkori szárnypróbálgatások elindítója a gyermeki **kíváncsiság**, amelyet a felnőtt részéről óvó-védő szeretet és biztos érzelmi háttér kell, hogy jellemezen.

Az óvodás gyermekek **érzelemvezéreltek**.

A gyermekek emiatt nem képesek a viselkedésük tudatosítására ez egy hosszú folyamat, amíg kialakulnak a viselkedési formák, közben formálódnak, változnak, finomulnak.

Óvodáskorban, ha kudarc éri hevesen reagál sír, toporzékol, kiabál, esetleg agresszív cselekedetre ragadtatja magát. Mindezek a reakciók a gyermeknél egyénileg változnak, hisz mindenki más és más vérmérsékletű.

Befolyásoló tényezők:

- Ugyanarra a környezeti hatásra mindenki más érzelmi reakciót jelenít meg.
- Befolyásolja a reakcióit a személyes tapasztalatok.
- Gyermekközpontú nevelés.
- Pozitív érzelem átadás. /minta után/

Ezért:

A felelősségünk nagy, mert nem mindegy, hogy milyen értékeket adunk át. Az óvónő együtt él a mindennapokban a gyermekkel és saját érzéseinek /saját minta attitűdjeinek/ tükré a **gyermek**.

Óvodánk két vegyes életkorú csoportja minden évben változó képet mutat. Természetesnek tarjuk, ezt az állapotot, hisz gyermekek jönnek, mennek, van, akiből óvodás lesz, van, akiből iskolás. Ebben az átstrukturálódó, átalakuló óvodás csoportban az óvónőre, mint felelős felnőttnek vezető szerepben kell lennie.

Óvodás gyermekeink egyéniségek, mindenki más és más.

Mit tegyünk, mit teszünk, hogy a különböző gyermekek, akik másképpen reagálnak, ugyanarra a környezeti hatásra mégis fejlődjenek?

Követelményeket, szabályokat kell állítanunk, nem csak a gyermek, hanem elsősorban magunk elé is, ha azt akarjuk, hogy minden gyermek átérezze, hogy ő is ehhez a világhoz tartozik kezdettől fogva kezeljük őt a világ egyenrangú részesének. Az ésszerű korlátok segítik a tevékenységek közben megjelenő szocializációs kapcsolatok és folyamatok fejlődését.

Feladatunk:

- Fontos az egyén feltétel nélküli elfogadása.
- A szokások kialakítása.
- Biztos és szeretetteljes háttér.
- Szabályok rögzítése.
- Megfelelő kommunikáció.

A szabályok kialakításának elvei:

A társadalomban, szűkebb, környezetünkben, otthonunkban bizonyos normák, szabályok között élünk. Az óvodába érkező gyermek számos olyan korláttal, szabállyal találkozik, amelyek teljesítése elengedhetetlen a közösségben való élés, tevékenykedés érdekében. Nekünk óvónőknek kell ezeket megismertetni, elfogadtatni a gyermekekkel.

Fontos szabály, nevelőink számára:

- **A gyermekek bevonása a szabályok közös kialakításába.**
- **A szabályok kialakításakor mindig a megoldandó probléma kerüljön a középpontba, ne a problémát okozó gyermek.**

II. Kultúra átadás:

1. Programunkban a szocializáció és a kultúra összefüggése:

Tudjuk, hogy a szocializáció folyamat, amelyben a gyermekek megtanulják azokat a „kulturális módozatokat”, amelyek a társadalom elvárásai.

Megismerkednek az együttélés szabályaival, viselkedésmódokkal, szabályokkal, amelyek az emberi társadalomra jellemzőek.

Óvodai szocializációs folyamatunkban betatjuk Piaget elméletét, mint:

- a felnőtti minta leképezését, amely utánzásra épül, /engedelmesség szintje/
- az érzelmi azonosulást, /identifikáció/
- a minta beépülését a gyermeki személyiségbe. /interiorizáció/

Óvodás korban a magatartás megnyilvánulásaiban meghatározó szerepet kapnak az **érzelmek**.

Az óvodás gyermek az érzelmeket is úgy tanulja, mint bármi mást. Az érzelemre hatást az érzelmeik kialakítását áthatja az óvodapedagógus minden megnyilvánulása.

Nevelőink szerepe az alábbiakban nyilvánul meg:

- megalapozzuk az érzelmi kötődést mintaadással.
- együttes tevékenységekben részt veszünk „ végig játszunk” azokat a módozatokat, amelyben a gyermek tanul.
- saját élményű szabályok megtapasztalását és közös kialakítását támogatjuk.

Kritérium rendszerünk illeszkedik a **Szolnok Városi Óvodák – Érzelmi nevelés és szocializáció- értékeinek megtartásához.**

Óvodai nevelőmunkánkban éppen ezért az érzelmi biztonság kialakításában fontosnak tartjuk:

- a biztonságos szokásrend kialakítását,
- a megfelelő idő és gyakorlás lehetőségének biztosítását,
- a magatartási és cselekvési minták gyakorlását.

Minden egészséges óvodás gyermek, amikor csak teheti **játszik.**

A játékra a belső feszültség készíti, amely elsődlegesen fiziológiai- pszichikai éréséből fakad, de erre nagy hatással van a szociális környezete és a felnőttek magatartása is.

Az óvodás gyermek játéka mindig az öröm keresése, hisz érzelemvezért

A gyermekek mindig a játékra vannak hangolódva.

Feladatunk:

- A tapasztalat biztosítása.
- Különböző játékeszközök biztosítása az életkoroknak és az egyéni eltéréseknek megfelelően..
- A felfedezés lehetőségének biztosítása.
- Az eltérő személyes tapasztalatok beépítésének lehetősége.
- A nyugodtság, nyitottság megteremtése.
- Modell értékű érzelmi minta az óvónő részéről.
- Játékos helyzetek, tevékenységek szervezése.

A játék, hatással van a gyermek szocializációs folyamataira, érzelmi, erkölcsi magatartás formáinak kialakulására.

A gyermek a játékban és a játékon keresztül gyakorolja a tevékenységeket, a nyelvet, a gondolkodást, a másokkal való együttműködést, a kitartást és itt élék át a szerepekhez tartozó magatartásmódokat és a felnőttek által közvetített attitűdöket, érzelmeiket.

Vannak érzelmeik, amelyek nem velünk születettek, mint a alapérzelmeink, de mégis jelen vannak: ilyen a szeretet, szerelem, büntudat, szégyen, irigység, féltékenység.

Óvodai programunkban a játékot, mint a társadalmi szokások elsajátításának eszközeként is alkalmazzuk. A szimbolikus játékban gyermekeink feldolgozhatják egyéni problémáikat, vágyaikat, kívánságaikat a fantázia szintjén és eközben megtanulják a szabályok, a társadalmi konvenciók könnyed kezelését is.

A játék magában hordozza a tanulás, a megismerés, a felfedezés, a tapasztalás, a probléma megoldás és a munka lehetőségét is.

Mindezeket figyelembe véve arra törekszünk, hogy a játékban és a játékos tanulási helyzetekben:

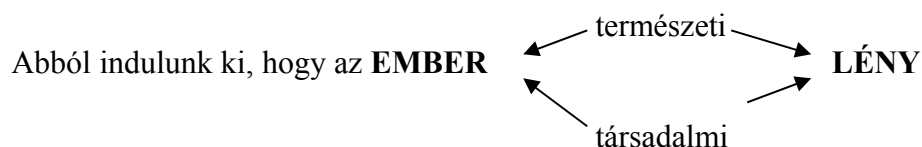
- a tevékenységek legyenek játékosak,
- tevékenységre ösztönzők,
- és változatos eszköz ellátottak.

2. Honnan szereznek tapasztalatot gyermekeink?

Dr. Carol Seefeldt:

„Minden élmény arra tanítja a kisgyermeket, hogy értékesek, és tiszteletre méltók.”
/ Lépésről, lépésre óvoda fejlesztő program 132 o./

Programunkban tág határokat biztosítunk gyermekink számára, amely ösztönzi az egyének kiteljesedését, választási, döntési lehetőségét és ugyanakkor támogatja a kreativitás és önállóság kibontakoztatását.

A gyermekeink különböző tevékenységeiken keresztül ismerkednek meg:

- a társadalmi,
- és természeti környezettel.

A feldolgozásra kerülő témákat megközelítjük:

- tudományos, /értelmi/
- és művészeti szinten, /érzelmi/

A tapasztalatszerzés:

- cselekvésen, /tevékenységben/
- és a gondolkodás szintjén alkalmazzuk. / fogalmak/

Mindebből következik, hogy a kultúra átadásunkra, környezeti nevelésünkre a **természeti és társadalmi központúság** a jellemző.

Részletezve:

Természeti környezet:		Társadalmi környezet:	
Szűkebb környezet	Tágabb környezet	Szűkebb környezet	Tágabb környezet
<p>Közvetlen környezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Óvoda. - Otthon. - Én. <p>/ épület, udvar, növény, állat, ember, évszakok, természetóvás, egészséges életmód, mozgás, napirend, mentálhigiéné, lelki egészség./</p>	<p>Tágabb környezet:</p> <p>Élővilág:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ember. - Állatok. - Növények. <p>Környezetkultúra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Évszakok. - Időjárás. - Földünk, égtájak. - A talaj a föld. - A víz. - A levegő. - A tűz. - Környezetóvás. 	<p>Közvetlen környezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Én és a társaim. - Család, otthon. - Óvoda. <p>/ én és a gyermekek, apa, anya, gyermekek, nagyszülők, rokonok, ki, mit, csinál, óvónők, gyermekek, dajkák, barátok, kinek mi a feladata /</p>	<p>Tágabb környezet:</p> <p>Ahol élünk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Országunk. - Városunk. - Életkörülmények. <p>Környezetkultúra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Közlekedés. - Foglalkozások. - Munkahelyek. - Intézmények. - Építmények, szobrok. - Hagyományok, ünnepek.

A műveltség tartalmakat óvodánkban projekt módszerrel dolgozzuk fel:

A **projekt – módszer** alkalmazását azért tarjuk fontosnak, mert a gyermekek számára nem verbális, absztrakt módon jelennek meg a dolgok, jelenségek, hanem a konkrétság, a tapasztalás szintjén, ahol a gyermek maga is képes megfigyelésekre, felfedezésekre, felismerésekre.

1. A témák kiválasztásánál, feldolgozásánál teret engedünk a gyermekek élményeinek, tapasztalatainak.

2. A témák tevékenységekhez kapcsolódnak. Feldolgozzuk játékban és játékban szervezett tanulási helyzetekben.

A gyermekeket a tevékenységekben sikerélményekhez jutatjuk, megélhetik a felfedezés, az együttműködés a megoldások örömét. A játékban egyszerre biztosíthatjuk az **individualizálás** és a **szocializálás lehetőségét**, amely programunk két alapköve.

Munkaformáink:

- Mikro csoportos.
- Egyéni munka.
- Csoportos.

A projekt előnyei:

- Szabad a téma,
- Változatos a tevékenység,
- Egyéni élmények, egyéni érdeklődés,
- Változatos a technika,
- Egyéni ambíciók,
- Pozitív az élmény,
- Komplexitás,
- Értékközvetítés.

III. Záró gondolatok:

Mi a Szolnok Városi Óvodák Gézengúz tagóvodájának nevelői arra törekszünk, hogy a mindennapokban a gyermekekkel való együttlét közben felfedezzük, ezt a csodálatos **VILÁGOT**.

Támogatjuk gyermekink jogát a **JÁTÉKHOZ**, mert a játék a világ megismerésének leggazdagabb formája, amelyben az értelem, az érzelem, az élmények együtt motiválják a gyermeket a kitartó tevékenységre.

„ A gyermek fejlődésére nézve legkisebb korától fogva döntő fontosságú, hogy érezze, nemcsak hogy szeretik, hanem olyannak szeretik, amilyen.”

/ Hermann Alice/

**Készítette: Kiss Lászlóné
Tagóvoda vezető**